

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Maahanmuuttajien yrittäjyyden edistäminen seudullisissa yrityspalveluissa;

MASUUNI-hanke

Heikki Pietarinen
kehittämispäällikkö
Suomen Uusyrityskeskukset ry

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

WEBROPOL-KYSELY huhtikuussa 2009

- Kyselyn tarkoituksena oli **kartoittaa maahanmuuttajien yritysneuvonnan nykytilaa ja lähiajan näkymiä, Suomessa toteutettavia maahanmuuttajien yrittäjyyden edistämishankkeita ja neuvontamateriaalia, sekä odotuksia MASUUNI-hankkeelle**
- Kysely lähetettiin kaikkiin seutukuntiin, joita yhteensä 83
- Lähetettiin seuraavien organisaatioiden toimitusjohtajille tai vastaaville henkilöille: uusyrityskeskus, kehittämissyhtiö/ elinkeinoyhtiö, ProAgria, TE-toimisto, TE-keskus, Finnvera ja muille mahdollisille maahanmuuttajien yrittäjyyteen liittyville kehittämisorganisaatioille.
- Kysely lähetettiin 8.4.2009 sähköpostien välityksellä 680 kohteeseen, toteutettiin webropol-ohjelmaa käyttäen.
- Vastauksia saatiin 4.5.2009 mennessä 146 kpl (vastausprosentti 21,5%). Vastauksia tuli lähes kaikista seutukunnista ja niistä organisaatioista joihin kysely lähetettiin.
- Vastaajat edustavat kattavasti suomalaista yrityspalvelujärjestelmää ja siten vastauksista saatuja tuloksia voi pitää suuntaa-antavina ja riittävinä.

Kyselyyn vastanneet

Muu, mikä:

1. Kaupunkiorganisaatio (16467512)
2. Seudullinen kehitysyritys (16467495)
3. Teollisuuskylä (16467481)
4. LEADER-ryhmä (16467526)
5. Kaakkois-Satakunnan te-toimisto (kahdella seutukun (16465540)
6. Kunnallinen elinkeinotoimi, yrityskeskus (16467538)
7. Raahen seudun yrityspalvelut (16467448)
8. Mikkelin seudun maahanmuuttajatyön tuki Mimosa ry (16468992)
9. Yhdistys, toimialaan kuuluu yrittäjyyden edistäminen (16467444)
10. Yrityspalvelukeskus (16467361)
11. yrityshautomo (16467446)
12. TE-toimiston palvelukeskus ja yli 25-v asiakkaat (16465589)
13. Härmänmaan ja Järvisen seudun kehittämissyhdistys (16467528)

Kysymykseen vastanneet: 146 (ka: 3,3)

(2.1) Uusyrityskeskus	17,1%	25
(2.2) Kehittämissyhtiö/elinkeinoyhtiö	30,8%	45
(2.3) ProAgria	3,4%	5
(2.4) TE-toimisto	23,3%	34
(2.5) TE-keskus	8,9%	13
(2.6) Finnvera	16,4%	24

Masuuni-hanke

Arvioni vieraskielisten asiakkaiden osuudesta ja määristä neuvonta-organisaationi asiakaskunnasta omalla toimialueellani

Nykytila:

- vaihteluväli 1-30% (1 kpl 100%)

Lähitulevaisuudessa (3-5 v):

- vaihteluväli 2-40%
- kaikkien vastaajien arvion mukaan kasvaa
- vastaajista valtaosan arvion mukaan kasvaa 1½-2 -kertaiseksi

Masuuni-hanke

Arvioni seuraavien kieliryhmien merkityksestä tällä hetkellä oman neuvontaorganisaationi asiakaskunnassa toimialueellani:

4 A. Arvioni seuraavien kieliryhmien merkityksestä tällä hetkellä oman neuvontaorganisaationi asiakaskunnassa toimialueellani.

Kysymykseen vastanneet: 142

	erittäin merkittävä (arvo: 1)	merkittävä (arvo: 2)	ei merkittävä (arvo: 3)
venäjä (ka: 2; yht: 138)	29,7% 41	40,6% 56	29,7% 41
englanti (ka: 1,92; yht: 137)	32,1% 44	43,8% 60	24,1% 33
espanja (ka: 2,926; yht: 122)	0% 0	7,4% 9	92,6% 113
arabia (ka: 2,721; yht: 122)	4,1% 5	19,7% 24	76,2% 93
ruotsi (ka: 2,602; yht: 128)	10,2% 13	19,5% 25	70,3% 90
vietnam (ka: 2,797; yht: 123)	3,3% 4	13,8% 17	82,9% 102
turkki (ka: 2,531; yht: 128)	3,9% 5	39,1% 50	57% 73
arabia (ka: 2,746; yht: 114)	3,5% 4	18,4% 21	78,1% 89
viro (ka: 2,458; yht: 131)	9,2% 12	35,9% 47	55% 72
kurdi (ka: 2,724; yht: 123)	2,4% 3	22,8% 28	74,8% 92
saksa (ka: 2,877; yht: 122)	0,8% 1	10,7% 13	88,5% 108
kiina (ka: 2,677; yht: 127)	3,9% 5	24,4% 31	71,7% 91
somali (ka: 2,861; yht: 122)	1,6% 2	10,7% 13	87,7% 107
ka: 2,589; yht: 1637	8,5% 139	24,1% 394	67,4% 1104

1. ruotsi on toinen työkieli, ei vieras kieli täällä (16465801)
2. farsi (16469097)
3. puola erittäin merkittävä (16467481)
4. Afrikan mantereen eri kieliryhmät.Samoin Aasian (16465535)
5. persia; ranska; puola; thai: merkittävä (16465528)
6. Intia, Afganistan (16469096)
7. ranska (16467472)
8. thai (16465540)
9. ei merkitystä (16467534)
10. thai (16469086)
11. puola, bulgaria (16465595)
12. yleensä kielet, jotka liittyvä kauko-itään (16468910)
13. persia murteineen, merkittävä (16465586)
14. Puola (16467321)
15. farsi, burma (16468992)
16. puola (16465581)
17. puola, romania (16465567)
18. thai (16465587)
19. thai (16465594)
20. tunisia, onko se "rättipään" kieli vai mikä? (16467485)
21. Puola (16468877)
22. sekä albania, persia, thai, tari (16465589)
23. thai (16465544)
24. Kaksikielinen kaupunki/Ruotsi/Suomi (16467516)
25. Burma, Thaimaa, Albania (16465534)
26. thai merkittävä (16469775)
27. thai (16465592)

Masuuni-hanke

4 B. Arvioni seuraavien kieliryhmien merkityksestä lähitulevaisuudessa (3-5 v.) oman neuvontaorganisaationi asiakaskunnassa toimialueellani.

Muu, mikä:

Kysymykseen vastanneet: 142

	kasvaa (arvo: 1)	vähenee (arvo: 2)	en osaa sanoa (arvo: 3)
venäjä (ka: 1,371; yht: 140)	80% 112	2,9% 4	17,1% 24
englanti (ka: 1,467; yht: 135)	76,3% 103	0,7% 1	23% 31
espanja (ka: 2,839; yht: 118)	6,8% 8	2,5% 3	90,7% 107
arabia (ka: 2,593; yht: 118)	19,5% 23	1,7% 2	78,8% 93
ruotsi (ka: 2,576; yht: 118)	14,4% 17	13,6% 16	72% 85
vietnam (ka: 2,655; yht: 119)	14,3% 17	5,9% 7	79,8% 95
turkki (ka: 2,189; yht: 122)	38,5% 47	4,1% 5	57,4% 70
arabia (ka: 2,593; yht: 108)	18,5% 20	3,7% 4	77,8% 84
viro (ka: 2,016; yht: 125)	46,4% 58	5,6% 7	48% 60
kurdi (ka: 2,553; yht: 114)	19,3% 22	6,1% 7	74,6% 85
saksa (ka: 2,709; yht: 117)	9,4% 11	10,3% 12	80,3% 94
kiina (ka: 2,311; yht: 122)	32,8% 40	3,3% 4	63,9% 78
somali (ka: 2,658; yht: 114)	14,9% 17	4,4% 5	80,7% 92
ka: 2,32; yht: 1570	31,5% 495	4,9% 77	63,6% 998

1. puola (16467481)
2. thai (16465535)
3. persia, ranska, puola, thai: kasvaa (16465528)
4. ei merkitystä (16467534)
5. thai kasvaa (16469086)
6. puola tullee lisääntymään (16465595)
7. persia kasvaa (16465586)
8. puola kasvaa (16467321)
9. Karen? (16465578)
10. farsi, burma (16468992)
11. puola kasvaa (16465581)
12. puola, romania (16465567)
13. thai (16465594)
14. Puola kasvaa (16468877)
15. thai ja persia kasvaa (16465589)
16. thai kasvaa (16465544)
17. Kaksikielinen kaupunki/Suomi/Ruotsi (16467516)
18. burma, thaimaa, (16465534)
19. thai kasvaa ja uutena burma (16469775)
20. thai kasvaa (16465592)

5. Vieraskielisen neuvontamateriaalin tarve

Kysymykseen vastanneet: 143

	suuri tarve (arvo: 1)	silloin tällöin (arvo: 2)	ei tarvetta (arvo: 3)
venäjä (ka: 1,812; yht: 138)	31,2% 43	56,5% 78	12,3% 17
englanti (ka: 1,567; yht: 141)	45,4% 64	52,5% 74	2,1% 3
espanja (ka: 2,697; yht: 119)	2,5% 3	25,2% 30	72,3% 86
arabia (ka: 2,621; yht: 116)	10,3% 12	17,2% 20	72,4% 84
ruotsi (ka: 2,153; yht: 124)	14,5% 18	55,6% 69	29,8% 37
vietnam (ka: 2,697; yht: 119)	5,9% 7	18,5% 22	75,6% 90
turkki (ka: 2,336; yht: 125)	7,2% 9	52% 65	40,8% 51
arabia (ka: 2,627; yht: 110)	10% 11	17,3% 19	72,7% 80
viro (ka: 2,238; yht: 126)	15,9% 20	44,4% 56	39,7% 50
kurdi (ka: 2,576; yht: 118)	6,8% 8	28,8% 34	64,4% 76
saksa (ka: 2,618; yht: 123)	2,4% 3	33,3% 41	64,2% 79
kiina (ka: 2,508; yht: 122)	9% 11	31,1% 38	59,8% 73
somali (ka: 2,726; yht: 117)	6% 7	15,4% 18	78,6% 92
ka: 2,377; yht: 1598	13,5% 216	35,3% 564	51,2% 818

Muu, mikä:

1. puola (16467481)
2. thai (16465535)
3. ranska, puola, persia, thai: suuri tarve (16465528)
4. thai, kmer (16465540)
5. puola (16465595)
6. vaikea sanoa (16467459)
7. Puola ja Bulgaria (16467538)
8. persia , suuri tarve (16465586)
9. puola, silloin tällöin (16467321)
10. ranska (16467424)
11. Karen (16465578)
12. thai - silloin tällöin (16465533)
13. farsi, burma (16468992)
14. puola (16465581)
15. puola, romania (16465567)
16. thai (16465587)
17. thai, ranska (afrikan maat) (16465594)
18. Puola (16468877)
19. albanialle silloin tällöin (16465589)
20. thai (16465544)
21. Kaksikielinen kaupunki/Ruotsi/Suomi (16467516)
22. burma, thaimaa, albania (16465534)
23. thai silloin tällöin, italia satunnaisesti (16469775)
24. thai suuri tarve (16465592)

6. Toivon seuraavaa tukea MASUUNI-hankkeelta

Kysymykseen vastanneet: 140

	merkittävä (arvo: 1)	ei merkittävä (arvo: 2)
asiantuntijaluentoja eri maahanmuuttajien kulttuurien avaamiseksi (ka: 1,432; yht: 132)	56,8% 75	43,2% 57
kulttuuritulkkiapua neuvontatilanteisiin (ka: 1,473; yht: 129)	52,7% 68	47,3% 61
apua kampanjointiin (ka: 1,738; yht: 122)	26,2% 32	73,8% 90
apua tilaisuuksien järjestämiseen (ka: 1,669; yht: 130)	33,1% 43	66,9% 87
opas- ja muuta materiaalitukea (ka: 1,19; yht: 137)	81% 111	19% 26
maahanmuuttajayrittäjien vierailuja rohkaisevina esimerkkeinä (ka: 1,442; yht: 129)	55,8% 72	44,2% 57
maahanmuuttajataustaisten mentoreiden apua (ka: 1,321; yht: 131)	67,9% 89	32,1% 42
ka: 1,462; yht: 910	53,8% 490	46,2% 420

Alueellani on menossa seuraavia maahanmuuttajayrittäjyyden hankkeita:

- Suurimmalla osalla seutukunnista ei ole hankkeita toteutuksessa.

Muutamia on:

- Kouvola on mukana Cursor Oy Kotkan-Haminan seudun Maahanmuuttajien ohjaus yrittäjyyteen hankkeessa yhteistyökumppanina.
- Alkamassa toukokuun 09 alussa Yritysten Venäjän verkosto -koulutus, joka on suunnattu venäjänkielentaitoisille ja/tai Venäjälle suuntautuvan yritystoiminnan (erityisesti matkailu-, käsityö-, kulttuuri- ja palvelualat) työttömille tai työttömyysuhan alaisille henkilöille.
- Työhön Satakuntaan -hanke edistää työperäistä maahanmuuttoa. Useissa muissakin maakunnissa on vastaavat hankkeet.
- ProAgria Satakunta pitää vuosittain koulutuksia työnantajille liittyen maahanmuuttajien / ulkomaisen työvoiman palkkaamiseen, erityisesti maataloille, mutta koulutus on avointa kaikille.
- Ulkomaalaisille suunnattuja yrityksen perustajan kursseja
- Helsingissä Diakonia-ammattikorkeakoulussa on käynnissä maahanmuuttajataustaisten naisten yrittäjäkurssi, jossa maahanmuuttajilla on suomalainen Naisyrittäjyyskeskuksen organisoima yrittäjämentori tukena
- Maahanmuuttajien yhteiset yrityspalvelut pääkaupunkiseudulla -hanke
- ”***Toivoisin alueelle joko maahanmuuttajille suunnattua neuvontapalvelua, virtuaalihautomoa tai ainakin vertaisryhmää, joka voisi auttaa alkuun. Neuvontapalvelua, joka keskittyy tämän kohderyhmän auttamiseen.”

Masuuni-hanke

Alueellani on tuotettu seuraavaa maahanmuuttajayrittäjyyden neuvontamateriaalia:

Suurin osa vastauksista:

- ”Ei tietoa”
- ”Ei ole tuotettu”

Muutamia toteutuksia:

- ”Materiaalia liittyen kotoutumiseen, venäjänkielistä ”
- ”Pohjois-Karjalan Uusyrityskeskus ry:n työkirja englanniksi: PLANNING TO ESTABLISH A BUSINESS Workbook 2009”
- ”Englanninkielisiä esitteitä löytyy ja jopa joitain satunnaisia lomakkeita. Ruotsiksi myös materiaalia saatavilla. Mutta käytännössä varta vasten tähän tarkoitukseen ei tietääkseni ole tuotettu mitään. Suurin osa lomakkeista ja tietolähteistä on pelkästään suomeksi mikä hankaloittaa asioiden eteenpäin viemistä ja valmistelua, yrittäjä ei pääse itsenäiseksi kun on koko ajan tulkkauksen tarpeessa. Tämä koskee kaikkia tahoja TE-keskuksia myöten. ”

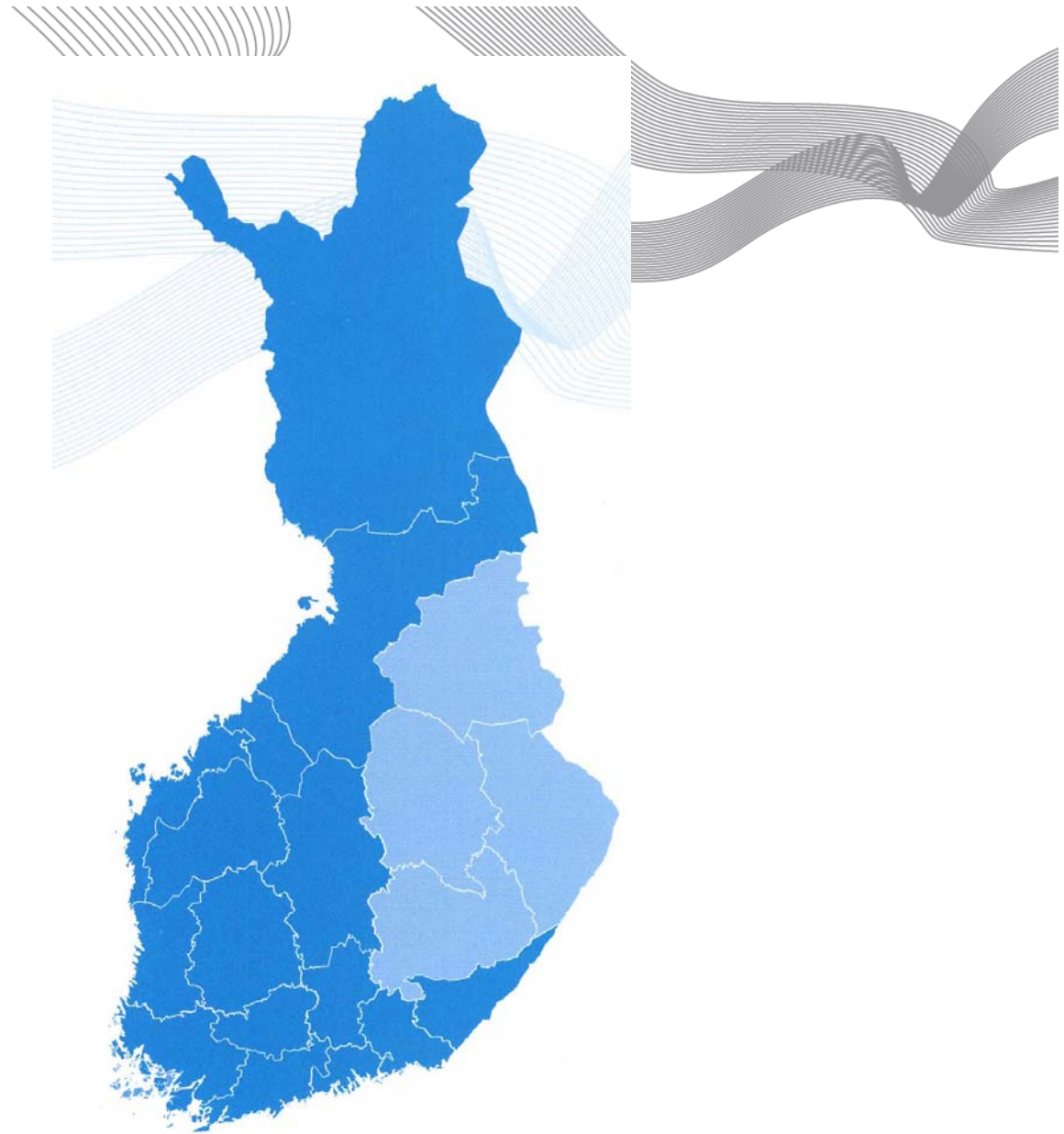
8. Olen kiinnostunut osallistumaan valtakunnallisiin maahanmuuttajayrittäjyyttä käsitteleviin seminaareihin

Kysymykseen vastanneet: 134 (ka: 2,1)

Masuuni-hanke

ESR-alueet

Neuvonnan työkalujen kehittäminen

Neuvonnan työkalujen kehittäminen

Yritysneuvontaopas

- ✓ Kielet määritellään Suomen suurimpien maahanmuuttajaryhmien mukaan (webropol-tulos)
- ✓ Kielet: venäjä*, englanti*, ruotsi*, viro*, kiina*, arabia, turkki, ranska, kurdi, somali.
- ✓ Tavoitteena selkokieliisyys
- ✓ **Muuta sisältöä:** maahanmuuttajan näkökulma, lupakäytännöt, millainen on suomalainen yrittäjyyskulttuuri ym
- ✓ **Aikataulu:** syksyllä 2009

Kulttuurikirja neuvojille. Tietosisältö suomalaisen yrittäjyyden näkökulmasta. Eri maiden kulttuurien kohtaaminen. Monikulttuurisuuden analysointi. Mitä sisäinen yrittäjyys merkitsee eri kulttuureissa?

Aineisto kumpuaa monikulttuurisuusyrittäjyysasiantuntijoiden työstä.

Aineisto kootaan vuosien 2009-2010 aikana, kirja valmistuu 2010 lopussa.

✓ www.yrityssuomi.fi –sisällön kehittäminen

Suomi

Yrittäjyyden edistämisen menetelmien kehittäminen

- Monikulttuurisuusasiantuntijoiden tukemana toteutetaan seudullisia pilotteja yhdessä seudullisten yrityspalvelujen kanssa
- Tietoiskuja, tiedotusta, asiakastapaamisia
- Tavoitteena on tunnistaa ja levittää parhaita käytäntöjä ja vakiinnuttaa niitä seutukunnilla
- Seutukunnilta toivotaan yhdyshenkilöitä
- Pyydetään ottamaan yhteyttä heikki.pietarinen@uusyrityskeskus.fi
- Käynnistetään yhdessä toimenpiteitä seutukunnilla
- Alkaa elokuussa 2009

Seudullisen kampanjan malli 1):

Tietoisku maahanmuuttajille, jotka suunnittelevat tai valmistelevat omaa yritystoimintaa

Millaista on harjoittaa yritystoimintaa Suomessa?

Maahanmuuttajan näkökulma suomalaiseen yrittäjyyskulttuuriin

- Masuuni-hankkeen asiantuntijan katsaus

Yrittäjänä Suomessa; vaikeuksista voittoon!

- Maahanmuuttajayrittäjän puheenvuoro

Mistä apua yrittäjyyden alkutaipaleelle?

Yrittäjyyspalvelut maahanmuuttajille

- TE-toimisto, UYK, elinkeinoyhtiö yms yrittäjyyden asiakasvastaavat esittäytyvät

Yritysklinikka

Mahdollisuus henkilökohtaisiin keskusteluihin oman idean kehittämiseksi

Maahanmuuton asiantuntijat käytettävissä keskusteluihin asiakkaiden kanssa

Kahvitarjoilu

Tiedotus: maahanmuuttajien yhteisöihin (kirje, ilmoitustaulut, yhteisöjen yhteyshenkilöt?)

Tilaisuuden yhteydessä Masuuni-hankkeen asiantuntija varmistaa että seudullisissa yrityspalveluissa on käytössä riittävä määrä opasmateriaalia eri kieliversioina. Masuuni-hankkeen asiantuntija keskustelelee seudullisten yrityspalvelujen asiakasvastaavien kanssa maahanmuuttajayrittäjyyden nykytilasta ja näkymistä sekä mahdollisen asiantuntija tms tuen tarpeesta.

Toteutusaikataulu: Webropol-kyselyyn nojautuen, seudullisten yrityspalvelujen asiakasvastaavan kanssa yhdessä sopien.

Neuvontaprosessin kehittäminen, maahanmuuttajat huomioiden?

vieräskielisille lisää:

- palvelutarpeen arviointia
- polutusta myös muihin palveluihin,
- ohjataan tarvittaessa lisäkoulutukseen
⇒ kielikoulutus, yrittäjäkoulutus
- varattava enemmän aikaa neuvontaprosessiin